PS VI SEM VI

1) What is called a group formed to protect and nurture interests?
a)Interest groups b) Political groups c) Pressure groups d) Lobbies.
1) हितसंबंधांचे रक्षण आणि संवर्धन करण्यासाठी स्थापन झालेल्या गटाला काय म्हणतात?
अ)हितसंबंधी गट ब) राजकीय गट क) दबाव गट ड) लॉबी

2)What do you call a group that successfully uses pressure and influence to meet your demands?
A) Interest groups b) Political groups c) Pressure groups d) Lobbies)
2)आपल्या मागण्या पूर्ण करण्यासाठी दबाव आणि प्रभावाचा यशस्वीपणे वापर करणाऱ्या गटाला काय म्हणतात?
अ)हितसंबंधी गट ब)राजकीय गट क)दबावगट ड) लॉबी

3) What is the group that puts pressure on the legislature called?
A) Pressure group b) Lobby c) Political group d) Interest group)
3) विधिमंडळावर दबाव पाडणाऱ्या गटाला काय म्हणतात ?
अ) दबावगट ब)लॉबी क)राजकीय गट ड)हितसंबंधी गट

4) In traditional caste-dominated Indian society, what was the name of the trading class?
A) Vaishya b) Shudra c) Brahmin d) Kshatriya
4) पारंपरिक जाती प्रधान भारतीय समाजव्यवस्थेत व्यापार करणाऱ्या वर्गाचे नाव काय होते ?
अ)वैश्य ब)शूद्र क)ब्राह्मण ड)क्षत्रिय.

5) In which century did the business class become more prosperous?
A) 18th b) 19th c) 20th d) 21st
5) कोणत्या शतकात व्यापारी वर्गातील उद्योजक वर्ग हा अधिक संपन्न झाला?
अ) अठराव्या ब)एकोणिसाव्या क) विसाव्या ड)एकविसाव्या

6) Which region developed after the formation of United Maharashtra?
A) Cooperative b) Semi-government c) Government d) Entrepreneur.
6) संयुक्त महाराष्ट्राच्या स्थापनेनंतर कोणत्या क्षेत्राचा विकास झाला?
अ) सहकारी ब)निमसरकारी क)सरकारी ड)उद्योजक.

7) What process started in India in the late 19th century?
A) Urbanization b) Industrialization a) Socialization 4) Politicization.

munotes.in

7)19व्या शतकाच्या उत्तरार्धात भारतात कशाचे प्रक्रिया सुरू झाली?
अ) शहरीकरण ब)औद्योगीकीकरण क)सामाजीकरण ड)राजकीयीकरण.

8) Which class is increasingly influencing the political decision making process in Maharashtra?
A) Established class b) Working class c) Political class d) Anarchist class.
8)महाराष्ट्रात राजकीय निर्णय प्रक्रियेवर कोणत्या वर्गाचा प्रभाव वाढत आहे?
अ)प्रस्थापित वर्ग ब)कामगारवर्ग क)राजकीय वर्ग ड) अराजकीय वर्ग

9) Mumbai is the capital of India?
A) Social b) Political c) Economic d) Educational.
9)मुंबई शहर भारताची राजधानी आहे? अ)सामाजिक
ब)राजकीय क)आर्थिक ड)शैक्षणिक.

10) In the post-independence period, the ruling Congress party leaned towards which social structure?
A) Religious b) Democracy c) Merchant d) Socialist.
10)स्वातंत्र्योत्तर कालखंडात सत्ताधारी काँग्रेस पक्षाचा कल कोणत्या समाजरचनेकडे झुकला गेला?
अ)धार्मिक ब)लोकशाही क)व्यापारी ड)समाजवादी.

munotes.in

11) Which business got concessions in Maharashtra during Green Revolution?
A) Textiles b) Cotton c) Agriculture d) Minerals.
11)हरितक्रांतीच्या काळात महाराष्ट्रात कोणत्या व्यवसायाला सवलती मिळाल्या?
अ)कापड ब)कापूस क)कृषी ड)खनिज

12) On whom does a political party depend for capital?
A) Farmers b) Entrepreneurs c) Workers d) People.
12)राजकीय पक्ष भांडवलासाठी कोणावर अवलंबून असतो?
अ) शेतकरी ब)उद्योजक क)कार्यकर्ता ड)जनता.

13) Which class has taken over the reins of politics at Maharashtra level?
A) Economic b) Social c) Educational d) Cultural
13)महाराष्ट्र पातळीवर राजकारणाची सूत्रे कोणत्या वर्गाच्या हाती गेली आहेत?
अ) आर्थिक ब)सामाजिक क)शैक्षणिक ड) सांस्कृतिक.

13) Which class has taken over the reins of politics at Maharashtra level?

A) Economic b) Social c) Educational d) cultural.
14)चेंबर ऑफ कॉमर्स ही संघटना कोणत्या गटात मोडते ?
अ)दबावगट ब)हितसंबंधी गट क)राजकीय गट ड)लॉबी.

15) In which year was the Indian Merchant Chamber established in Mumbai province?
A) 1905 b) 1906 c) 1907 d) 1908
15)मुंबई प्रांतात इंडियन मर्चंट चेंबरची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली?
अ) 1905 ब) 1906 क) 1907 ड) 1908

16) In which year was the Indian Merchant Chamber established in Mumbai province?
A) 1905 b) 1906 c) 1907 d) 1908
16)मारवाडी चेंबर ऑफ कॉमर्स ची स्थापना केव्हा झाली?
अ) 1921 ब) 1922 क) 1923 ड) 1924

munotes.in

17) When was the Maharashtra Chamber of Commerce established?
A) 1927 b) 1928 c) 1929 d) 1930.
17) महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स ची स्थापना केव्हा झाली?
अ)1927 ब) 1928 क) 1929 ड) 1930

18) When was the Vidarbha Chamber of Commerce established?
A)1936 B) 1935 C) 1934 D) 1933.
18) मराठवाडा चेंबर ऑफ कॉमर्स ची स्थापना केव्हा झाली?
अ)1936 ब) 1935 क) 1934 ड) 1933.

19) When was the Vidarbha Chamber of Commerce established?
A) 1932b) 1933c) 1934 d) 1935.
19)विदर्भ चेंबर ऑफ कॉमर्स ची स्थापना केव्हा झाली?
अ) 1932 ब) 1933 क) 1934 ड) 1935.

20) How many seats were given to traders and industrialists associations in the Mumbai Provincial Legislature under the 1919 Amendment Act?
A) 5 five b) 4 four c) 6 six d) 7 seven.
20)1919 च्या सुधारणा कायद्यानुसार मुंबई प्रांतिक विधिमंडळावर व्यापारी व उद्योजकांच्या संघटनांना किती जागा देण्यात आल्या होत्या?
अ)5 पाच ब)4 चार क)6cसहा ड) 7 सात.

21) In which year was the first law on co-operation passed in the country?
A)1904 b) 1905 a) 1906 d) 1907.
21)देशात सहकार विषयक पहिला कायदा कोणत्या वर्षी संमत झाला ?
अ) 1904 ब) 1905 क) 1906 ड) 1907

22)Where in Maharashtra did the first sugar factory of the country start?
A) Nashik b) Pravara Nagar c) Baramati d) Pune.
22)देशातील पहिला साखर कारखाना महाराष्ट्रात कोणत्या ठिकाणी सुरू झाला?
अ) नाशिक ब) प्रवरा नगर क) बारामती ड) पुणे.

23)How much work is done in co-operative societies?
A) 5 B) 4 C) 3 D)2.
23)सहकारी संस्थांमध्ये किती स्तरावर कामे केली जातात?
अ) 5 ब) 4 क) 3 ड) 2.

24).Where is the largest spinning mill in the country located?
A) Pravaranagar b) Nagpur c) Pune d) Ichalkaranji.
24)देशातील सर्वात मोठी सूतगिरणी कोठे आहे?
अ) प्रवरानगर ब) नागपूर क) पुणे ड) इचलकरंजी
गिरणी.

25) What is the most notable aspect of the co-operative movement in Maharashtra?
A) Sugar mills b) Yarn mills c) Fertilizers d) Oil refineries.
25)महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळीची सर्वात उल्लेखनीय बाब कोणती ?
अ)साखर कारखाने ब)सूत गिरणी क) खते ड)तेल गाळणे.

26) Where are more than two hundred co-operative sugar factories?
A) Gujarat b) Maharashtra c) Madhya Pradesh d) Karnataka.
26) दोनशेहून अधिक सहकारी साखर कारखाने कुठे आहेत ?
अ) गुजरात ब) महाराष्ट्र क)मध्य प्रदेश ड)कर्नाटक

27) In which season about five thousand people get employment in each factory?
A) Kharif b) Agriculture c) Milling d) Vinegar extraction.
27) कोणत्या हंगामात दर कारखान्यांमध्ये सुमारे पाच हजार व्यक्तींना रोजगार मिळतो?
अ) खरीप ब)शेती क)गाळप ड)सरकी काढणे

munotes.in

28) Which institution is considered as the source of political power in rural areas?
A) Government b) Semi-Government c) Government d) Cooperatives.
28) ग्रामीण भागात कोणती संस्था राजकीय सत्तेचा शक्ती स्त्रोत समजली जाते?
अ) सरकारी ब) निम सरकारी क) राजकीय ड) सहकारी

29) Which movement did Yashwantrao Chavan play an important role in his career?
A) Cooperative b) Farmers c) Merchant d) Social.
29)यशवंतराव चव्हाण यांनी आपल्या कारकिर्दीत कोणत्या चळवळीला महत्त्वाचे स्थान दिले ?
अ) सहकार ब) शेतकरी क) व्यापारी ड)सामाजिक.

30) Who took the initiative to set up a co-operative sugar factory in Maharashtra?
A) People b) Farmers c) Political leaders d) Merchants.
30)महाराष्ट्रात सहकारी साखर कारखाना स्थापन करण्यात कोणी पुढाकार घेतला ?
अ) जनता ब) शेतकरी क) राजकीय पुढारी ड) व्यापारी.

31) Which central bank provides financial assistance for development of various co-operative societies?
A) State and) Taluka c) National d) District.
31) निरनिराळ्या सहकारी संस्थांच्या विकास कार्यास आर्थिक मदत कोणती मध्यवर्ती बँक करते?
अ) राज्य व) तालुका क) राष्ट्रीय ड) जिल्हा.

32) What was done to the district central banks?
A) Democratization b) Nationalization c) Socialization d) Politicization.
32) जिल्हा मध्यवर्ती बँकांचे काय करण्यात आले ?
अ) लोकशाहीकरण ब) राष्ट्रीयीकरण क) सामाजीकरण ड) राजकीयीकरण.

33) What is the result of the growth of the city of Mumbai?
A) Cities b) Suburbs c) Cities d) Factories.
33) मुंबई शहराच्या वाढीच्या परिणाम म्हणजे कशाची संख्या वाढली ?
अ) शहरांची ब) उपनगरांची क) नगरांची ड)कारखान्यांची.

34) What percentage of Mumbai city population lives in slums?
A) 25% b) 75% c) 50% d) 35%
34)मुंबई शहरात किती टक्के लोकसंख्या गलिच्छ वस्त्यांमध्ये राहते?
अ) 25% ब) 75% क) 50% ड) 35%

munotes.in

35)What is happening to the population in the city?
A) Stabilization b) Housing c) Modernization d) Migration.
35)लोकसंख्येचे शहरात काय होत आहे ?
अ) स्थायीकरण ब) निवासीकरण क) आधुनिकीकरण ड) स्थलांतर.

36) What percentage of dryland area is in Maharashtra?
A) 82% b) 84% c) 80% d) 83%
36)महाराष्ट्रात किती टक्के कोरडवाहू क्षेत्र आहे?
अ) 82% ब) 84% क) 80% ड) 83%

37) What is the area under irrigation in Maharashtra?
A) 20% b) 18% a) 21% d) 25%.
37)महाराष्ट्रात जलसिंचनाचा खाली किती क्षेत्र आहे ?
अ) 20% ब) 18% क) 21% ड) 25%.

38)
38)

39) Which way do the indebted farmers adopt?
A) Debt waiver b) Helping c) Joint venture d) Suicide.
39) कर्जबाजारी शेतकरी कोणता मार्ग स्वीकारतात?
अ) कर्जमाफीचा ब) मदतीचा क)जोडधंद्याचा ड)आत्महत्येचा.

40) Which political party was in power in Maharashtra for a long time?
A) Congress b) Nationalist Congress c) BJP d) Shiv Sena.
40) महाराष्ट्रात दीर्घकाळ कोणत्या राजकीय पक्षाची सत्ता होती?
अ) काँग्रेस ब)राष्ट्रवादी काँग्रेस क) भाजपा ड) शिवसेना.

41) Who led the Congress in Maharashtra from 1962 to 1975?
A) Shankarrao Chavan b) Yashwantrao Chavan c) Vasantrao Naik d) Sudhakarrao Naik
41)1962 ते 75 या कालखंडात महाराष्ट्रात काँग्रेस मध्ये कोणाचे नेतृत्व होते ?
अ) शंकरराव चव्हाण ब) यशवंतराव चव्हाण क) वसंतराव नाईक ड) सुधाकरराव नाईक.

42) Which party was formed in 1885 as National General Assembly?
A) Prajajanwadi Paksha b) Swarajya Paksha c) Rashtriya Congress d) Jana Sangh.
42)1885 मध्ये राष्ट्रीय महासभा म्हणजे कोणता पक्ष स्थापन झाला?

munotes.in

अ) प्रजाजनवादी पक्ष ब) स्वराज्य पक्ष क) राष्ट्रीय काँग्रेस ड) जनसंघ

43) When was the Nationalist Congress Party founded?
A) 1990 b) 1992 a) 1997 d) 1998.
43) राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाची स्थापना केव्हा झाली?
अ) 1990 ब)1992 क)1997 ड)1998.

44) Which former party is Bharatiya Janata Party?
A) Jana Sangh b) Janata Dal c) Congress d) Shiv Sena.
44) भारतीय जनता पक्ष म्हणजे पूर्वीचा कोणता पक्ष होय?
अ) जनसंघ ब)जनता दल क)काँग्रेस ड)शिवसेना.

45)In which year BJP-Shiv Sena alliance government came to power in Maharashtra?
A) 1989 b) 1995 a) 1991 d) 1999.
45)महाराष्ट्रात कोणत्या वर्षी भाजप-शिवसेना आघाडीचे सरकार सत्तेत आले ?
अ)1989 ब)1995 क) 1991 ड) 1999.

munotes.in

46) Which party is a regional party by all means?
A) BJP b) Nationalist Congress c) Shiv Sena d) Congress
46)कोणता पक्ष सर्वार्थाने प्रादेशिक पक्ष आहे ?
अ) भाजपा ब)राष्ट्रवादी काँग्रेस क)शिवसेना ड)काँग्रेस

47) Who is the current Chief Minister of Maharashtra?
A) Devendra Fadnavis b) Narayan Rane c) Prithviraj Chavan d) Uddhav Thackeray.
47) विद्यमान महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री कोण आहेत?
अ)देवेंद्र फडणवीस ब)नारायण राणे क) पृथ्वीराज चव्हाण ड)उद्धव ठाकरे.

48) Which party was formed by Raj Thackeray in March 2006?
A) Maharashtra Navnirman Sena b) Shiv Sena c) Shiv Sena d) Swabhimani Sanghatana
48) मार्च 2006 मध्ये राज ठाकरेंनी कोणता पक्ष स्थापन केला ?
अ)महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना ब) शिवसेना क)शिवसेना ड) स्वाभिमानी संघटना

49) Which party's existence is limited to Maharashtra and some constituencies in Maharashtra?
A) Shiv Sena b) Indian Republican Party c) MNS d) Nationalist Congress.

49)कोणत्या पक्षाचे अस्तित्व महाराष्ट्र पुढे आणि महाराष्ट्रातील काही मतदारसंघ पुरते मर्यादित आहे ?
अ)शिवसेना ब)भारतीय रिपब्लिकन पक्ष क)मनसे ड)राष्ट्रवादी काँग्रेस.

50) In which movement of Maharashtra is the origin of Shetkari Kamgar Paksha found?
A) Co-operative movement b) United Maharashtra movement c) Non-Brahmin movement d) Truth-seeking movement.
50)शेतकरी कामगार पक्षाचा उगम महाराष्ट्राच्या कोणत्या चळवळीत सापडतो?
अ) सहकारी चळवळ ब) संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ क)ब्राह्मणेतर चळवळ ड) सत्यशोधक चळवळ

51) Youth houses are a feature of which society?
A) Scheduled Castes b) Advanced Society c) Underdeveloped Society d) Tribal
51) युवागृहे हे कोणत्या समाजाचे वैशिष्ट्य आहे ?
अ) अनुसूचित जाती ब) प्रगत समाज क) अप्रगत समाज ड)आदिवासी

52) How many tribal tribes are found in India?
A) More than 400 b) More than 300 c) More than 500 d) More than 600
52)भारतात किती आदिवासी जमाती आढळतात
अ) 400 पेक्षा जास्त ब)300 पेक्षा जास्त क) 500 पेक्षा जास्त ड) 600 पेक्षा जास्त.

53) Since when has the labor organization been working in the tribal areas of Vasai Wada, Bhiwandi and Shahapur talukas?
A) 1981 b) 1982 a) 1983 d) 1984.
53)वसई वाडा भिवंडी आणि शहापूर तालुक्यातील आदिवासी क्षेत्रात श्रमजीवी संघटना केव्हापासून कार्यरत आहे ?
अ) 1981 ब)1982 क)1983 ड)1984.

54) What is all about tribals?
A) Water b) Fire c) Land d) Sky
54)आदिवासींचे सर्वस्व काय आहे? अ)पाणी ब)अग्नी क) जमीन ड)आकाश

55) Under whose leadership was the farmers' association established in Maharashtra?
A) Sharad Pawar b) Shankarrao Chavan c) Yashwantrao Chavan d) Sharad Joshi.
55)महाराष्ट्रात शेतकरी संघटना कोणाच्या नेतृत्वाखाली स्थापन झाली?

munotes.in

अ) शरद पवार ब)शंकरराव चव्हाण क) यशवंतराव चव्हाण ड)शरद जोशी.

56) Who started the peasant movement in Maharashtra around 1823?
A) Mahatma Phule b) Lokmanya Tilak c) Mahatma Gandhi d) Gopalkrishna Gokhale.
56)1823 च्या सुमारास महाराष्ट्रात शेतकरी चळवळीला चालना देण्याचे कार्य कोणी केले ?
अ) महात्मा फुले ब) लोकमान्य टिळक क) महात्मा गांधी ड)गोपाळकृष्ण गोखले.

57) In which year was the onion movement started?
A) 1990 b) 1980 a) 1970 d) 1960
57)कांदा आंदोलन कोणत्या वर्षी करण्यात आले ?
अ)1990 ब)1980 क)1970 ड)1960

58) How many recognized NGOs are there in Maharashtra?
A) 171 b) 161 a) 181 d) 191.
58)महाराष्ट्रात मान्यताप्राप्त स्वयंसेवी संघटना किती आहेत?
अ) 171 ब) 161 क)181 ड)191. क)शरद पवार ड)अण्णा हजारे

59) Who are the pioneers of RTI movement in Maharashtra?
A) Medha Patkar b) Sharad Joshi c) Sharad Pawar d) Anna Hazare
59)महाराष्ट्रात माहिती अधिकार चळवळीचे प्रणेते कोण आहेत ?अ) मेधा पाटकर ब) शरद जोशी

60) In which year was the right to information granted?
A) 2005 b) 2003 a) 2004 d) 2006.
60)माहितीचा अधिकार कोणत्या वर्षी संमत झाला?
अ)2005 ब)2003 क)2004 ड)200

61) Who started the Chipko movement of conservation in India?
A) Anna Hazare b) Sundar Lal Bahuguna c) Medha Patkar d) Keshavrao Jedhe.
61)भारतात व संवर्धनाची चिपको चळवळ कोणी सुरू केली?
अ) अण्णा हजारे ब)सुंदर लाल बहुगुणा क)मेधा पाटकर ड)केशवराव जेधे.

62) Who started Narmada Bachao Andolan?
A) Sunderlal Bahuguna b) Anna Hazare c) Medha Patkar d) Baba Amte।
62) नर्मदा बचाव आंदोलन कोणी सुरु केले ?
अ)सुंदरलाल बहुगुणा ब) अण्णा हजारे क)मेधा पाटकर ड)बाबा आमटे

munotes.in

63)Social forestry is an important program for the conservation of the environment.
A) State b) People c) Private d) Political.
63)सामाजिक वनीकरण हा पर्यावरणाचा संवर्धनाचा महत्त्वपूर्ण कार्यक्रम कोणाचा आहे ?
अ)राज्याचा ब)लोकांचा क)खाजगी ड)राजकीय

64) When did the Government of Maharashtra undertake the program of social forestry as an environmental conservation program?
A) 1982 B)1992 C)1998 D)1999
64)महाराष्ट्र शासनाने सामाजिक वनीकरण हा पर्यावरण संवर्धनाचा कार्यक्रम केव्हा हाती घेतला?
अ) 1982 ब)1992 क)1998 ड)1999

65) Which afforestation scheme is being implemented in the state since 2003?
A) Social b) Combined c) Political d) Non-political.
65)सन 2003 पासून राज्यात कोणती वनीकरण योजना राबवली जात आहे?
अ) सामाजिक ब) संयुक्तिक क) राजकीय ड) बिगर राजकीय.

66) When was the new National Environmental Policy implemented in Maharashtra?
A) 2000 b) 2002 c) 2006 d) 2005.
66)महाराष्ट्रात नवीन राष्ट्रीय पर्यावरण धोरण केव्हा अमलात आले ?
अ)2000 ब)2002 क)2006 ड)2005.

67)Which is the village of social activist Anna Hazare?
Nashik Nanded Amravati Ralegan-Siddhi.
67)समाजसेवक अण्णा हजारे यांचे गाव कोणते आहे?
अ) नाशिक ब) नांदेड क) अमरावती ड) राळेगण-सिद्धी

68) What is the conservation work of Vanrai?
A) Environment b) Land c) Water d) Air.
68)वनराई ही संस्था कशाच्या संवर्धनाचे कार्य करते?
अ) पर्यावरण ब) जमीन क) पाणी ड) हवा

69) In how many villages in Maharashtra are environmental activities implemented?
A) 350 b) 250 a) 150 d) 450.
69)वनराई प्रणित महाराष्ट्रातील किती गावात पर्यावरण विषयक उपक्रम राबविले जातात ?

munotes.in

अ) 350 ब)250 क)150 ड) 450.

70) What educational center has been set up for the youth of the village through Vanrai?

A) Traditional b) Modern c) Commercial d) Technical.

70) वनराईच्या माध्यमातून गावांतील तरुणांसाठी कोणते शिक्षण देणारे केन्द्र उभारले आहे?

अ) पारंपरिक ब) आधुनिक क) व्यावसायिक ड) तांत्रिक.

munotes.in